

ZARZĄDZENIE Nr 15 /2023
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach
z dnia 18 sierpnia 2023 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Wąwóz w Skalach

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 poz. 1336 t.j.) zarządza się co następuje:

- § 1. Ustanawia się na okres pięciu lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody Wąwóz w Skalach obejmujące:
- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia,
  - 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia.
- § 2. Obszar rezerwatu przyrody objęty jest ochroną czynną.
- § 3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Kielcach.
- § 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
Ochrony Środowiska w Kielcach

mgr inż. Aldona Sobolak

Radca Prawny
mgr Ilona Adamczyk
KL-995

Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 15 /2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r.
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie
ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Wąwóz w Skałach

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków

Poz.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Sukcesja roślinności krzewiastej oraz drzew na powierzchni rezerwatu.	Mechaniczne i ręczne usuwanie krzewów oraz drzew, które zarastają powierzchnię rezerwatu. Wskazane jest wycinanie roślinności poniżej szyi korzeniowej.
2	Zaprzestanie wypasu i koszenia powoduje kumulację biomasy, co niekorzystnie wpływa na rozwój roślinności kserotermicznej.	Koszenie i wywóz uzyskanej podczas prac biomasy poza teren rezerwatu. Wypas zwierząt gospodarskich.
3	Zaśmiecanie terenu rezerwatu.	Sprzątanie terenu rezerwatu w miarę potrzeb.

Uzasadnienie

do zarządzenia Nr 15 /2023 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach
z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu
przyrody Wąwóz w Skałach

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336.) cyt. „Dla parku narodowego lub rezerwatu przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych.”

Rezerwat przyrody Wąwóz w Skałach obejmuje fragment zbiorowisk muraw stepowych, których zachowanie stanowi cel ochrony rezerwatowej.

Poważnym zagrożeniem dla muraw kserotermicznych w rezerwacie przyrody Wąwóz w Skałach jest sukcesja wtórna głównie roślinności krzewiastej. Płaty muraw należą do roślinności ciepłolubnej, utrzymującej się w naszych warunkach klimatycznych wyłącznie dzięki regularnej działalności człowieka i specyficznym warunkom siedliskowym. Po zarzuceniu ekstensywnej gospodarki pasterskiej problemem są szybkie i gwałtowne przemiany sukcesyjne, głównie w kierunku zbiorowisk zaroślowych z klasy *Rhamno-Prunetea*. Utrzymanie pełnej zmienności zbiorowisk i zachowanie bogactwa florystycznego tych siedlisk wymaga podjęcia zabiegów ochrony czynnej polegających na odkrzaczaniu powierzchni siedlisk oraz regularnym wykaszaniu i w miarę możliwości wypasie. Mając na uwadze przeciwdziałanie wyżej opisanemu stanowi oraz w związku z tym, iż rezerwat przyrody, w którym istnieje konieczność wykonywania zabiegów ochronnych nie posiada planu ochrony, zasadnym jest wydanie przedmiotowego zarządzenia.

Niniejszy projekt zarządzenia został skonsultowany z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w dniu 10 sierpnia 2023 r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2023 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336) został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Kielcach Uchwałą nr 4/2023 Prezydium Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w dniu 17 sierpnia 2023 r.

Z up. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach
p.o. ZASTĘPCY REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
– Regionalnego Konsultatora Przyrody w Kielcach

Wioletta Łyżwa
mgr inż. Wioletta Łyżwa

Handwritten marks:
1. A vertical signature on the left margin.
2. A blue circular stamp or mark at the bottom left corner.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 15 /2023 z dnia 18 sierpnia 2023 r.
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach w sprawie
ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Wąwóz w Skatach

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań

Poz.	Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów		
	Rodzaj zadania	Rozmiar zadania	Lokalizacja zadania
	1	2	3
1	Usunięcie roślinności krzewiastej i drzew.	Do całkowitego usunięcia na powierzchni ok. 1,5 ha.	Zbocze doliny o ekspozycji południowej w rezerwacie.
2	Koszenie roślinności zielnej na terenie rezerwatu.	Coroczne naprzemienne koszenie 50% (ok. 0,75 ha) powierzchni rezerwatu przyrody.	Zbocze doliny o ekspozycji południowej w rezerwacie.
3	Wywóz poza teren rezerwatu materiału uzyskanego w wyniku prac określonych w poz. 1 i 2.	Całość pozyskanego materiału.	Zbocze doliny o ekspozycji południowej w rezerwacie
4	Wskazany wypas zwierzętami gospodarskimi- owce, kozy.	Obsada zwierząt 0,5 DJP/ha i obciążenie do 5 DJP/ha/rok.	Zbocze doliny o ekspozycji południowej w rezerwacie.
5	Sprzątanie śmieci.	Sprzątanie terenu rezerwatu przyrody wraz z wywiezieniem zebranych śmieci.	Teren całego rezerwatu.